

INSTITUTUL NAȚIONAL AL JUSTIȚIEI

Anexa nr.13

la Hotărârea Consiliului INJ

nr.6/6 din 03.07.2015

CURRICULUM

la disciplina

**„CADRUL LEGAL CE REGLEMENTEAZĂ STATUTUL ȘI ACTIVITATEA
ASISTENTULUI JUDICIAR ȘI A GREFIERULUI.
DEONTOLOGIA PROFESIONALĂ A ASISTENTULUI JUDICIAR ȘI A
GREFIERULUI”**

(asistenți judiciari și grefieri)

AUTOR:

Maria-Cristina Țurțurica,
formator INJ, magistru în drept

_____AVIZAT

Mariana PITIC, Șef Direcție instruire și cercetare

CHIȘINĂU, 2015

I. PRELIMINARII

Disciplina „Cadrul legal ce reglementează statutul și activitatea asistentului judiciar și a grefierului. Deontologia profesională a asistentului judiciar și a grefierului” se adresează audienților – asistenților judicari și grefierilor din instanțele judecătorești.

Cunoașterea prevederilor cadrului legal care reglementează activitatea și conduita asistenților judicari și a grefierilor din instanțele judecătorești influențează în mod direct eficiența și corectitudinea îndeplinirii îndatoririlor profesionale din partea acestora și administrarea proceselor de judecată. Acest lucru, la rândul său, influențează considerabil imaginea publică a sistemului judecătoresc. Fiecare greșier și asistent judiciar din instanță, prin acțiunile sale, trebuie să contribuie la consolidarea încrederii societății în puterea judecătorească și să fie un exemplu de urmat pentru colegii din cadrul instanței de judecată.

Deontologia profesională reglementează comportamentul asistenților judicari și a grefierilor atât în timpul exercitării îndatoririlor profesionale în cadrul instanței, cât și după orele de lucru, în timpul activităților extrajudiciare. Normele deontologiei profesionale se referă la modul în care asistenții judicari și greșierii interacționează cu membrii colectivului instanței, justițiabilii și alte persoane care se adresează în instanța de judecată.

Studierea acestei discipline de către asistenții judicari și greșierii din instanțe va ghida conduita acestora așa încât ea să corespundă prevederilor legale. De asemenea, studiarea va contribui la cunoașterea de către greșieri și asistenți a modului în care să trateze diverse situații și dileme etice în activitatea profesională și extra-curriculară.

Cursul se axează pe trei nivele de complexitate: cunoaștere, aplicare și integrare. Din această perspectivă, obiectivul prioritar al cursului este familiarizarea și aprofundarea cunoștințelor asistenților judicari și greșierilor în domeniul cadrului legal ce reglementează statutul, activitatea, și deontologia profesională, așa încât aceștia să cunoască conduita pe care urmează să o accepte în instanța de judecată și în afara acesteia.

Astfel, prelegerile vor familiariza asistenții judicari și greșierii cu prevederile cadrului legal care le reglementează statutul și activitatea, precum și cu standardele naționale deontologice. În timpul seminariilor practice, audienții vor aplica aceste prevederi legale și standarde deontologice la analiza situațiilor ce implică încălcări ale cadrului legal și a normelor deontologice.

Evaluarea cunoștințelor se va face prin intermediul testării, în timpul căreia audienții vor soluționa spețe.

II. COMPETENȚE

Prin studiul disciplinei, audientul va obține următoarele competențe:

- Să identifice principalele legi și acte normative care constituie cadrul legal ce reglementează statutul și activitatea asistenților judicari și a greșierilor;
- Să definească prevederile standardelor naționale privind deontologia asistenților judicari și a greșierilor;
- Să identifice încălcările cadrului legal din partea asistenților judicari și a greșierilor în spețele propuse și să le rezolve prin prisma standardelor legale și deontologice naționale;
- Să determine tipul sancțiunilor disciplinare care pot fi impuse asistenților judicari și a greșierilor pentru încălcările cadrului legal și mecanismul de sancționare;
- Să stabilească importanța respectării prevederilor legale și deontologice de către asistenții judicari și greșieri în activitatea lor pentru asigurarea unei bune imagini a justiției în societate.

III. PRINCIPALELE OBIECTIVE

La sfârșitul studiului disciplinei audientul va fi capabil:

- Să definească și descrie legile și actele normative principale care fac parte din cadrul legal ce reglementează statutul și activitatea asistenților judiciari și a grefierilor;
- Să identifice conceptele de bază ale deontologiei profesionale a asistenților judiciari și a grefierilor (profesionalism, interdicții, interacționarea cu publicul ș.a.);
- Să determine mecanismul de sancționare pentru încălcările cadrului legal și abaterile disciplinare comise de asistenții judiciari și de grefieri și tipul sancțiunilor disciplinare care pot fi impuse;
- Să întocmească spețe în care să elucideze diverse încălcări comise de asistenții judiciari și de grefieri;
- Să stabilească legături între prevederile cadrului legal ce reglementează statutul, activitatea și conduita asistenților judiciari și a grefierilor și normele de referință din actele legislative și normative care reglementează organizarea sistemului judecătoresc;
- Să formuleze propuneri de îmbunătățire a prevederilor normelor deontologice pentru asistenții judiciari și grefieri.

IV. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Denumirea disciplinei	Formator	Semestrul	Total ore	Ore curs	Ore practice	Evaluarea
Cadrul legal ce reglementează statutul și activitatea asistentului judiciar și a grefierului. Deontologia profesională a asistentului judiciar și a grefierului.	Țurțurica Maria-Cristina	2015	12	4	8	Teste pentru verificarea cunoștințelor

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR DE CURS PENTRU AUDIENȚII ASISTENȚI JUDICIARI ȘI GREFIERI

Nr. d/o	Tematica	Ore curs
1	Cadrul legal ce reglementează statutul și activitatea asistenților judiciari și a grefierilor: Noțiuni și sarcini.	2
2	Standarde naționale privind deontologia profesională a asistenților judiciari și a grefierilor.	2
Total		4

**VI.TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR
PRACTICE PENTRU ASISTENȚII JUDICIARI**

Nr. d/o	Tematica	Ore practice
1	Cariera asistenților judiciari (încadrarea în serviciu, evaluarea performanțelor, dezvoltare profesională, remunerare și garanții sociale): aspecte practice.	2
2	Interdicții privind comportamentul asistenților judiciari. Aplicarea sancțiunilor pentru abaterile disciplinare: aspecte practice.	2
3	Profesionalismul asistenților judiciari: aspecte practice.	2
4	Relații cu publicul a asistenților judiciari: aspecte practice.	2
Total		8

**VII.TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR
PRACTICE PENTRU GREFIERI**

Nr. d/o	Tematica	Ore practice
1	Cariera grefierilor (încadrarea în serviciu, evaluarea performanțelor, dezvoltare profesională, remunerare și garanții sociale): aspecte practice.	2
2	Interdicții privind comportamentul grefierilor. Aplicarea sancțiunilor pentru abaterile disciplinare: aspecte practice.	2
3	Profesionalismul grefierilor: aspecte practice.	2
4	Relații cu publicul a grefierilor: aspecte practice.	2
Total		8

VIII.UNITĂȚI TEMATICE

Unități tematice	Strategii didactice/Resurse logistice	Sugestii pentru lucrul individual
<i>Tema 1. Cadrul legal ce reglementează statutul și activitatea asistenților judiciari și a grefierilor: noțiuni și sarcini</i>		
<i>Ore curs</i>		<i>Ore curs</i>
1. Noțiunea și sarcinile cadrului legal ce reglementează statutul și activitatea asistenților judiciari și a grefierilor;	Curs-prelegere Proiector/laptop	Brainstorming. Lectura surselor din lista bibliografică.

<p>2. Izvoarele cadrului legal ce reglementează statutul și activitatea asistenților judiciari și a grefierilor;</p> <p>3. Caracteristica celor mai importante acte legislative și normative care fac parte din cadrul legal ce reglementează statutul și activitatea asistenților judiciari și a grefierilor.</p>		
<p align="center">Tema 2. Standarde naționale privind deontologia profesională a asistenților judiciari și a grefierilor</p>		
<p align="center"><i>Ore curs</i></p> <p>1. Standardele naționale privind deontologia profesională a asistenților judiciari și a grefierilor: noțiune, clasificare, caracteristici;</p> <p>2. Sarcinile deontologiei asistenților judiciari și a grefierilor;</p> <p>3. Izvoarele deontologiei profesionale a asistenților judiciari și a grefierilor;</p> <p>4. Principiile deontologiei profesionale a asistenților judiciari și a grefierilor: noțiune, clasificare, caracteristici;</p> <p>5. Abateri disciplinare și mecanismul de sancționare pentru încălcările disciplinare.</p>	<p>Curs-prelegere Proiector/laptop</p>	<p align="center"><i>Ore curs</i></p> <p>Brainstorming. Lectura surselor din lista bibliografică.</p>
<p align="center">ORE PRACTICE PENTRU ASISTENȚII JUDICIARI</p>		
<p>Tema 1. Cariera asistenților judiciari (încadrarea în serviciu, evaluarea performanțelor, dezvoltare profesională, remunerare și garanții sociale): aspecte practice.</p>		
<p align="center"><i>Ore practice</i></p> <p>1. Determinarea și caracterizarea sistemului izvoarelor cadrului legal ce reglementează statutul și activitatea asistenților judiciari;</p> <p>2. Determinarea și exemplificarea principiilor fundamentale ale serviciului public și a modului în care acestea se aplică asistenților judiciar;</p> <p>3. Analiza cerințelor legale privind încadrarea în serviciu, evaluarea performanțelor, dezvoltarea profesională,</p>	<p>Seminare. Studiu de caz Tablă flipchart</p>	<p align="center"><i>Ore practice</i></p> <p>Soluționarea spețelor. Întocmirea spețelor.</p>

remunerare și garanțiile sociale ale asistenților judiciari.		
Tema 2. Interdicții privind comportamentul asistenților judiciari. Aplicarea sancțiunilor pentru abaterile disciplinare: aspecte practice.		
<p><i>Ore practice</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza textelor normative naționale care conțin restricții privind activitățile și comportamentul asistenților judiciari; 2. Determinarea răspunderii asistenților judiciari pentru încălcarea cadrului legal ce reglementează statutul și activitatea lor; 3. Identificarea textelor relevante și conținutul normativ al acestora privind sancționarea asistenților judiciari pentru încălcări ale eticii profesionale; 4. Analiza sancțiunilor disciplinare și procedura aplicării sancțiunilor disciplinare asistenților judiciari. 	<p>Seminare. Studiu de caz Tablă flipchart</p>	<p><i>Ore practice</i> Soluționarea spețelor. Întocmirea spețelor.</p>
Tema 3. Profesionalismul asistenților judiciari: aspecte practice.		
<p><i>Ore practice</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Explicarea și analiza prevederilor naționale privind îndatoririle profesionale ale asistenților judiciari; 2. Analiza comportamentului recomandat asistenților judiciari în timpul exercitării îndatoririlor profesionale; 3. Identificarea modului de interacționare a asistenților judiciari cu președintele instanței, cu judecătorii și alți colaboratori ai instanței de judecată, prin intermediul soluționării spețelor; 4. Soluționarea spețelor ce constituie sau pot constitui încălcarea de către asistenții judiciari a exercitării îndatoririlor profesionale. 	<p>Seminare. Studiu de caz Tablă flipchart</p>	<p><i>Ore practice</i> Soluționarea spețelor. Întocmirea spețelor.</p>
Tema 4. Relații cu publicul a asistenților judiciari: aspecte practice.		
<p><i>Ore practice</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Determinarea modului recomandat de comunicare asistenților judiciari cu 	<p>Seminare. Studiu de caz Tablă flipchart</p>	<p><i>Ore practice</i> Soluționarea spețelor. Întocmirea spețelor.</p>

<p>publicul;</p> <p>2. Determinarea modului recomandat de comunicarea asistenților judiciari cu presa;</p> <p>3. Soluționarea situațiilor care implică încălcări din partea asistentului judiciar în comunicarea cu publicul și presa.</p>		
ORE PRACTICE PENTRUGREFIERI		
Tema 1. Cariera grefierilor (încadrarea în serviciu, evaluarea performanțelor, dezvoltare profesională, remunerare și garanții sociale): aspecte practice.		
<p><i>Ore practice</i></p> <p>1. Determinarea și caracterizarea sistemului izvoarelor cadrului legal ce reglementează statutul și activitatea grefierilor;</p> <p>2. Determinarea și exemplificarea principiilor fundamentale ale serviciului public și a modului în care acestea se aplică grefierilor;</p> <p>3. Analiza cerințelor legale privind încadrarea în serviciu, evaluarea performanțelor, dezvoltarea profesională, remunerare și garanțiile sociale ale grefierilor.</p>	<p>Seminare. Studiu de caz Tablă flipchart</p>	<p><i>Ore practice</i> Soluționarea spețelor. Întocmirea spețelor.</p>
Tema 2. Interdicții privind comportamentul grefierilor. Aplicarea sancțiunilor pentru abaterile disciplinare: aspecte practice.		
<p><i>Ore practice</i></p> <p>1. Analiza textelor normative naționale care conțin restricții privind activitățile și comportamentul grefierilor;</p> <p>2. Determinarea răspunderii grefierilor pentru încălcarea cadrului legal ce reglementează statutul și activitatea lor;</p> <p>3. Identificarea textelor relevante și conținutul normativ al acestora privind sancționarea grefierilor pentru încălcări ale deontologiei profesionale;</p> <p>4. Analiza sancțiunilor disciplinare și procedura aplicării sancțiunilor disciplinare grefierilor.</p>	<p>Seminare. Studiu de caz Tablă flipchart</p>	<p><i>Ore practice</i> Soluționarea spețelor. Întocmirea spețelor.</p>
Tema 3 . Profesionalismul grefierilor: aspecte practice.		
<p><i>Ore practice</i></p> <p>1. Explicarea și analiza</p>		<p><i>Ore practice</i></p>

<p>prevederilor naționale privind îndatoririle profesionale ale grefierilor;</p> <p>2. Analiza comportamentului recomandat grefierilor în timpul exercitării îndatoririlor profesionale;</p> <p>3. Identificarea modului de interacționare a grefierilor cu președintele instanței, cu judecătorii și alți colaboratori ai instanței de judecată, prin intermediul soluționării spețelor;</p> <p>4. Soluționarea spețelor ce constituie sau pot constitui încălcarea de către grefieri a exercitării îndatoririlor profesionale.</p>	<p>Seminare. Studiu de caz Tablă flipchart</p>	<p>Soluționarea spețelor. Întocmirea spețelor.</p>
<p>Tema 4. Relații cu publicul a grefierilor: aspecte practice.</p>		
<p><i>Ore practice</i></p> <p>1. Determinarea modului recomandat de comunicarea grefierilor cu publicul;</p> <p>2. Determinarea modului recomandat de comunicare a grefierilor cu presa;</p> <p>3. Soluționarea situațiilor care implică încălcări din partea grefierilor în comunicarea cu publicul și presa.</p>	<p>Seminare. Studiu de caz Tablă flipchart</p>	<p><i>Ore practice</i> Soluționarea spețelor. Întocmirea spețelor.</p>

IX. EVALUAREA

Evaluarea se va efectua continuu și la final.

A. Evaluarea continuă se va realiza prin:

- Participarea audiențelor în cadrul orelor de curs și a celor practice
- Realizarea activităților individuale
- Întocmirea unor acte (ex. declarația de interese) în baza temelor studiate
- Întocmirea unor spețe în baza temelor studiate.

B. **Evaluarea finală** se va efectua ca testare la finele semestrului prin soluționarea situațiilor de caz.

X. BIBLIOGRAFIE

Acte legislative și normative:

1. Legea nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 58, art. 641);

2. Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 230–232, art. 840);
3. Legea Nr. 25 din 22.02.2008 privind Codul de conduită a funcționarului public, publicat la 11.04.2008 în Monitorul Oficial Nr. 74-75, data intrării în vigoare: 01.01.2009;
4. Lege nr. 16 din 15.02.2008 cu privire la conflictul de interese, publicat la 30.05.2008 în Monitorul Oficial Nr. 94-96, art.nr 351;
5. Codul de etică al judecătorului aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 366/15 din 29 noiembrie 2007;
6. Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la aprobarea Ghidului privind prevenirea și soluționarea conflictelor de interese în cadrul sistemului judecătoresc din 28. 10. 2008 nr. 379/18;
7. Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 95/5 din 20 martie 2008 cu privire la Normele de conduită ale angajaților instanțelor de judecată;
8. Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 141/6 din 30 aprilie 2009 privind aprobarea Regulamentului cu privire la serviciul de informare publică și relații cu mass-media.

Literatură didactică și științifică:

1. Cancelaria de Stat din Republica Moldova. *Aplicarea Codului de conduită a funcționarului public din Republica Moldova. Ghid Metodic*. Chișinău, 2013;
2. Lazur I. *Servicii calitative pentru cetățeni. Ghid de utilizare*. - , Chișinău, 2013, USAID ROLISP.